

ביבליוגרפיה

- א. מבחר משיריו העבריים של א.צ. גרינברג וממאמריו
1. שירים, "גבולות", א, תרע"ו.
 2. שירים, "גבולות", ב, תרע"ט.
 3. בציר, "התקופה", כרך ה, תר"פ, עמ' 360.
 4. דועך יום חור, שם, עמ' 361.
 5. היתה לי שעה אצילה, שם, עמ' 362.
 6. אני ועולמי: געגועים וכאב, שם, עמ' 363.
 7. עזבתיך נערה נוגה, שם, עמ' 364.
 8. אנעים זמירות לי לנפשי, שם, עמ' 365.
 9. עת ילהט לב-היקום בים-נגהות, שם, עמ' 366.
 10. דלמציה, שם, עמ' 367.
 11. נשכח כל ממני, שם.
 12. מזימרת עלמות, שם, עמ' 397—402.
 13. בין גלי-הזהב, שם, כרך ו, תר"פ, עמ' 385.
 14. נדמה בי נפשי הנוגה, שם, עמ' 386.
 15. אם גבה ים-לבי הצתי מקטרת, שם, עמ' 387.
 16. אני את החיים לא אאר, שם, עמ' 388.
 17. לא אשעה לכוכבים קוסמי-לילה, שם, עמ' 389.
 18. אכן היו קוצרות כלן, שם, עמ' 390.
 19. גשם ברכה בחוץ ובאהל נר זך, שם, עמ' 391.
 20. יש כח מסתר לנפשי שמטיל עליה, שם, עמ' 392.
 21. ואם שנית יעלה לבי על גדותיו, שם, עמ' 393.
 22. צמאתי למלה חביבה, שם, עמ' 394.
 23. כבר נשקה חכלילית יום גוע, שם, עמ' 395.
 24. ולאשר אלך — יט אחרי הצל, שם, עמ' 396.
 25. נתנו שטים, שם, כרך ח, תר"פ, עמ' 359.
 26. בספרי-העוני לשבעים העמים, שם, כרך י, תרפ"א, עמ' 439.

27. בלילות רץ גשם רנונים מכאיבים, שם, עמ' 442.
28. אוהו, נשתגעתי, האח, נשתגעתי!, שם, עמ' 444.
29. ליל אחר ליל, היו לילות-ספירים, שם, עמ' 446.
30. אם-אמנם, כי דללו מעיני-החדוה, שם, עמ' 447.
31. בעצם יום-נגה וחורון ליל-סהר, שם, עמ' 449.
32. וחשבתי לך כה: אני הולך וחי עוד בדברים, שם, עמ' 451.
33. והאי מלא-דמי והדמי מלא-חיל, שם, עמ' 453.
34. עם השקיעה, "השלח", כרך כט, תרע"ג—תרע"ד עמ' 149.
35. נגני, שם, כרך ל, תרע"ד, עמ' 38.
36. מרחקים, שם, כרך לא, תרע"ד—תרע"ה, עמ' 168.
37. אימה גדולה וירח, הוצאת "הדים", תרפ"ד.
38. הגברות העולה, הוצאת "סדן", תרפ"ו.
39. תזון אחד הלגינות, הוצאת "סדן", תרפ"ח.
40. אנקריאון על קטב העצבון, הוצאת "דבר", תרפ"ח.
41. כלפי תשעים ותשעה (מסה), הוצאת "סדן", תרפ"ח.
42. כלב בית, הוצאת "הדים", תרפ"ט.
43. אזור מגן ונאום בן-הדם, הוצאת "סדן", תר"צ.
44. ספר הקטרוג והאמונה, הוצאת "סדן", תרצ"ז.
45. מן החכליל ומן הכחל, "לוח הארץ", תש"י.
46. על דעת הנס הנכסף, הוצאת "המילוא", תש"י.
47. רחובות הנהר, הוצאת "שוקן", תשי"א.
48. מתוך ספר העגול, "לוח הארץ", תשי"א.
49. שיר גולף הכלים של הכסף בליל התקדש חג העטרה, "הארץ", ער"ה תשי"ב.
50. משירת הבחירה, "הארץ", אפריל 1952.
51. מנופים רחוקי מהות, "לוח הארץ", תשי"ב.
52. נשמת ארץ רבה, "הארץ", ער"ה תשי"ג.
53. מנופים רחוקי מהות, "לוח הארץ", תשי"ג.
54. בין האותיות והתפילה, "הארץ", ער"ה תשי"ד.
55. משא ונבל, "לוח הארץ", תשי"ד.
56. מתוך המסכת, "הארץ", אפריל 1954.

57. על נבלי הנופים הקדומים "הארץ", ספטמבר 1954.
58. שירי אספקלר / בהאי עלמא, "לוח הארץ", תשט"ו.
59. בהאי עלמא ובהאי ארעא, "הארץ", אפריל 1955.
60. אדם במרחקי מרחקים, "הארץ", מאי 1958.
61. בהאי עלמא ובהאי ארעא, "מאזנים", כרך ו, תשי"ח, עמ' 217—220.
62. מארץ גיל ומארץ חיל, שם, כרך ז, תשי"ח—תשי"ט, עמ' 4—7.
63. שירה ממדבר מעננים ומיער, שם, עמ' 337—381.
64. במעלות השיש הלבן, "הארץ", 28.9.58.
65. מנופים רחוקי מהות, "הארץ", ספטמבר 1958.
66. אדם במרחקי מעמקים, "הארץ", מאי 1959.
67. וים מים... ארבעה ימים המה, "מאזנים", כרך ח, תשי"ט, עמ' 143—149.
68. אותיות בנגיחה לכל המצפים, שם, כרך ט, תשי"ט—תש"ך, עמ' 177—181.
69. מסכת עניים ניגונית, שם, כרך י, תש"כ, עמ' 1—5.
70. מן הספר המלחמות בגויים, שם, עמ' 161—169.
71. בספר הנחלים (א—ד), "הארץ", יוני, אוקטובר 1959, אפריל 1960.
72. הקול הקורא לבא, החיק והמזבח, "הארץ", ער"ה תשכ"א.
73. כל דכסיף בהאי עולם, "מאזנים", כרך יא, תש"כ—תשכ"א, עמ' 1—6.
74. משתה גלמודים בהאי עולם, שם, עמ' 315—320.
75. האדם בין שני פתחים, "הארץ", מרץ 1961.
76. מסכת איוב שלא מדעת, "הארץ", 10.9.61.
77. שיר לפני המסות, "הארץ", 8.5.62.
78. מן המחזור תורה ומלכות, "מחניים", סיון תשכ"ב.
79. אין לב שלם כמו לב שבור (מסה), "הארץ", 5.4.63.
80. שיר מחזה ממעמד תהום (דף מוסף ל"רחובות הנהר"), "הארץ", 10.4.64.

81. מסכת המתכונת והדמות, "מאזנים", כרך יח, תשכ"ד, עמ' 335—343.
82. מסכת המתכנת והדמות, שם, כרך יט, תשכ"ד—תשכ"ה, עמ' 107—112.
83. בפיסת האריג ובחלקת החבל (מסכת המתכנת והדמות), שם, עמ' 443—448.
84. לסעיף סלע עיטם, "הארץ", ער"ה תשכ"ה.
85. משא של אורי צבי גרינברג עם קבלו פרס האוניברסיטה של ניו-יורק בטקס שנערך באוניברסיטה בר-אילן, "הארץ", 30.7.65.
86. מסכת המתכנת והדמות ולסעיף סלע עיטם, "הארץ", ער"ה תשכ"ו.
87. לסעיף סלע עיטם, "מאסף", כרך ז, תשכ"ז, עמ' 7—32.
88. מסכת נסכים מגופים בקדש, "ירושלים", כרך ב, תשכ"ז, עמ' 9—26.
89. ממעלות במעמקים, "הארץ", 28.7.67.
90. פרקים "לסעיף סלע עיטם", "מאזנים", כרך כו, תשכ"ח, עמ' 82—89.
91. בשגם הוא בשר (מתוך "לסעיף סלע עיטם"), שם, כרך כו, תשכ"ח—תשכ"ט, עמ' 4—8.
92. שירת הבחירה על דעת הזמן והמקום, "מעריב", 12.4.68.
93. זמר כבוד, "זאת הארץ", 26.4.68.
94. פרק חמש בהוה, שם.
95. משא תל כזר ושחרית ירושלם, "מעריב", ער"ה תשכ"ט.
96. על דעת הזמן והמקום, "הארץ", 23.10.68.
97. על דעת הזמן והמקום, "הארץ", 6.11.68.
98. על דעת הזמן והמקום, "מעריב", 15.11.68.
99. על דעת הזמן והמקום, "מעריב", 22.11.68.
100. השכל, הנעלם מכל רעיון, "הארץ", 2.12.68.
101. דברים כהויתם, "הארץ", 9.12.68.
102. בלדה של חדוה על סף בכות, "הארץ", 6.12.68.

103. ממעלה הציץ, "מעריב", 22.4.69.
104. השכל הטוב והשכל העצוב, "מעריב", ער"ה תשל"א.
105. בראש אשמרת בקרן זוית שהיא באמצע העולם, "מעריב", ער"ה תשל"ב.
- ב. הערכות וניתוח של יצירותיו
1. ארני שמואל, על "מלכות ישראל" בשירתו של א.צ.ג., "בעקבי השיר", תמוז תש"ט, עמ' כב—לו.
 2. בהט יעקב, עיונים ביצירתו של אורי צבי גרינברג, "מאזנים", כרך ל, תשל"ל, עמ' 128—139.
 3. בן-אור אהרן, תולדות הספרות העברית החדשה, הוצאת "יזרעאל" תשי"ד, כרך א, עמ' 256—269.
 4. ברזל הלל, שיר-אש-דת-כיסופים, משוררים על שירה, הוצאת "עקד" תשל"ל, כרך ב, עמ' 7—45.
 5. גינוסר פנחס, בנעלי לאכה — וברגש השלג מתחת, "מאזנים", כרך כח, תשכ"ט, עמ' 57—63.
 6. געש יהודה, 40 שנה להופעת "סדן" של אורי צבי גרינברג, "הארץ", 23.7.65.
 7. הלמן י.ט., שירת הכאב והכמיהה, ספר השנה ליהודי אמריקה, כרך ח—ט, עמ' 476—493.
 8. הרושובסקי בנימין, "ריתמוס הרחבות" — הלכה ומעשה בשירתו האקספרסיוניסטית של אורי צבי גרינברג, "הספרות", כרך א, 1, עמ' 176—205.
 9. זמורה ישראל, ספרות על פרשת דורות, ספר שני, תש"ט, עמ' 122—165.
 10. חורגין יעקב, השרף בשירתנו, "גזית", חשוון—כסלו תשי"ט.
 11. ייבין י.ה., אורי צבי גרינברג, משורר מחוקק, "סדן" תרצ"ח.
 12. ייבין י.ה., המשורר בדורותיו, "בעקבי השיר", תמוז תש"ט, עמ' ו—יח.

13. ייבין י.ה., הזכרון והכוסף בשירת א.צ.ג., "בעקבי השיר", אדר תש"י, עמ' יא—כט.
14. כנעני דוד, לנוגה עץ רקב, הוצאת "ספרית פועלים" תש"י.
15. לוינגר יעקב — ליפשיץ אריה, אורי צבי גרינברג, האנציקלופדיה העברית, כרך יא, עמ' 358—362.
16. ליפשיץ אריה, א.צ.ג. משורר אדנות האומה, מסה, תש"ה.
17. לנדר פנחס, שירת א.צ.ג., "גזית", כרך ז, תש"ה, עמ' 29—32.
18. מרגליות בנימין א., משורר בספירת האחדות הגבוהה, "בעקבי השיר", אדר תש"י, עמ' ב—י.
19. גגיד מ., מחצית היובל להופעת "ירושלים של מטה", "בעקבי השיר", תמוז תש"ט, עמ' ב—ה.
20. סערוני י., משורר מגויס (סלודים בימי אלם מפויט), "גזית", כרך ה, תש"ג, עמ' 47—48.
21. עטרה מרים, התגלות נבואה, "בעקבי השיר", אדר תש"י, עמ' ל—מו.
22. פנואלי ש.י., דמויות בספרותנו החדשה, תש"ו, עמ' 124—130.
23. פנואלי ש.י., אורי צבי גרינברג, "מאזנים", כרך ת, תש"ט, עמ' 401—407.
24. פרידלנדר יהודה, חדלון ואמונה בשירת א.צ.ג., "גוילין", יח, תשכ"ד, עמ' 48—52.
25. פרידמן ד.א., א.צ.ג. בעצבונו, "מאזנים", גליון ד, אדר תרפ"ט.
26. קורצווייל ברוך, "חזות האבדן והגאולה", בין חזון לבין האבסורדי, הוצאת "שוקן" תשכ"ו, עמ' 4—10.
27. קורצווייל ברוך, היעוד האישי והמיתוס, שם, עמ' 11—22.
28. קורצווייל ברוך, העולם באספקלריה של המיתוס, שם, עמ' 23—33.
29. קורצווייל ברוך, שירי "רחובות הנהר", שם, עמ' 34—47.

30. קורצווייל ברוך, למהות שירתו של א.צ. גרינברג, שם, עמ' 48—53.
31. קורצווייל ברוך, סיני — הנוכחות הנצחית בשירי אורי צבי גרינברג, שם, עמ' 54—63.
32. קורצווייל ברוך, הערות למהות הנופים בשירי א.צ. גרינברג, שם, עמ' 64—76.
33. קורצווייל ברוך, ההיסטוריה כמקור שירתו של אורי צבי גרינברג, שם, עמ' 77—94.
34. קורצווייל ברוך, על משמעות היפה בשירי אורי צבי גרינברג, שם, עמ' 95—99.
35. Kurzweil B., Rehovot Hanahar by Uri Zvi Greenberg, Israel Argosy Autumn 1952, Jerusalem, pp. 113—123.
36. קלוזנר יוסף, פיטן האבדן, משני עולמות, הוצאת "מסדה" י"ם, עמ' 209—215.
37. קלוזנר יוסף, משורר הקטרוג והגאולה, משוררי דורנו, הוצאת "מדע", ירושלים 1956, עמ' 235—241.
38. קצנלסון גדעון, בין ישראל לעמים בשירת א.צ.ג., "גליונות", תשי"ב, עמ' 305—307.
39. קצנלסון גדעון, אורי צבי גרינברג — לאן? "הארץ", 17.10.58.
40. קצנלסון גדעון, מפתח לשירתו של א.צ.ג., "הארץ", 6.9.64.
41. קצנלסון גדעון, תוכחה ונסתרות בה, "מאזנים", כרך כא, תשכ"ה—תשכ"ו, עמ' 307—314.
42. קריב אברהם, לצאת "רחובות הנהר", "הארץ", 21.9.51.
43. קריב אברהם, שני צדי "רחובות הנהר", "כרמלית" תשי"ח, עמ' 237—255.
44. רבינוביץ ישעיהו, בחבלי דורם, תשי"ט, עמ' 21—47.
45. רבינוביץ ראובן, ביקורת התרבות בשירי א.צ. גרינברג, "מעריב", מרץ 1969.
46. רבינוביץ ראובן, "בלילות רחוקי המהות" לאורי צבי

- גרינברג, "מאזנים", כרך כו, תשכ"ח, עמ' 195—202.
47. רבינון מ., דיוקנאות מסופרי הדור, תרצ"ב, עמ' 65—68.
48. ריבולוב מנחם, ספר המסות, ניו-יורק, תרפ"ח, עמ' קמו—קנט.
49. שאנן אברהם, מלון הספרות החדשה העברית והכללית, הוצאת "יבנה" תשי"ט, עמ' 204—207.
50. שוקן גרשם, לצאת "רחובות הנהר", "הארץ", 21.9.51.
51. שטרייט שלום, א.צ. גרינברג, "מאזנים", תש"ד, עמ' 204—208.
52. שייב ישראל, איתן, "בעקבי השיר", תמוז תש"ט, עמ' יט—כ.
53. תורן חיים, ספרותנו היפה, חלק ג, עמ' 9—22.
54. ברזל הלל, שירה ומורשה, הוצאת עקד תשל"א, כרך א', עמ' 65—110.

ג. מחקרים על המיטאפורה ומקומה בשירה

1. ארנן עוזי, שיטת ניתוח של דימויים ביצירות ספרותיות, "לשונונו", כרך כו, תשכ"ב, עמ' 40—47.
2. גולדברג לאה, חמשה פרקים ביסודות השירה, "עיונים" כה, הוצאת הסוכנות היהודית, ירושלים, תשי"ז.
3. לוצאטו משה חיים ר', ספר לשון למודים נוסח א' ונוסח ב', הוצאת מוסד הרב קוק — הוצאת מחברות לספרות, תשי"א.
4. צמח עדי, על הדימוי הקונבנציונלי, "מאסף" ב', עמ' 582—588.
5. קדרי מנחם צבי, לבדיקת המיטאפורה בעברית של ימינו, "לשונונו" כרך כה, תשכ"א, עמ' 134—144.
6. Barfield O., Poetic Diction – Metaphor, p.p. 60–76, Faber and Faber, London, 1927.
7. Burke K., The Philosophy of Literary Form, Vintage Books, N.Y. p. 51.

- Cassirer E., Language and Myth, trans. S.K. Langer, .8
Dover Publications Inc. U.S.A. 1946, ch. 6, The Power of
Metaphor, p.p. 83-99.
- Kayser W., Das sprachliche Kunstwerk, Francke Verlag, .9
Bern 1954.
- Lewis C.D., The Poetic Image, London 1961. .10
- Lucas F.L., Style, Cassell, London, 1955, IX Simile and .11
Metaphor, p.p. 191-218.
- Pritchard F.H., Training in Literary Appreciation, v. the .12
figures of speech, Crowell Company, N.Y. T.Y. p.p.
54-73.
- Richards I.A., Principles of Literary Criticism, ch. XXXII. .13
- Richards I.A., The Philosophy of Rhetoric, N.Y., 1950, .14
Lecture V, VI.
- Shipley J.T., Dictionary of World Literature, Paterson, .15
New Jersey, (Metaphor).
- Wellek-Warren, Theory of Literature, N.Y. 1955, ch. 15. .16